

YÖNETMELİK

Bilecik Üniversitesinden:

**BİLECİK ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM-ÖĞRETİM
VE SINAV YÖNETMELİĞİ****BİRİNCİ BÖLÜM****Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar****Amaç**

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Bilecik Üniversitesi Fen ve Sosyal Bilimler Enstitüsü tarafından yürütülen lisansüstü eğitim-öğretim ve sınavlarla ilgili usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; Bilecik Üniversitesi Fen ve Sosyal Bilimler Enstitüsü tarafından yürütülen ve yüksek lisans, doktora ve sanat dallarında yapılan sanatta yeterlik programlarından oluşan lisansüstü eğitim öğretime ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik; 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Akademik Kurul: İlgili anabilim dalında bulunan tüm öğretim üyelerinden oluşan kurulu,
- b) ALES: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını,
- c) Anabilim/Anasanat Dalı: Fen/Sosyal Bilimler Enstitüsünün ilgili anabilim/anasanat dalını,
- ç) Enstitü: Bilecik Üniversitesi Fen ve Sosyal Bilimler Enstitüsünü,
- d) Enstitü Kurulu: Fen ve Sosyal Bilimler Enstitüsü Kurulunu,
- e) Enstitü Yönetim Kurulu: Fen/Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulunu,
- f) GMAT: Graduate Management Admission Test Sınavını,
- g) GRE: Graduate Record Examinationsı,
- ğ) IELTS (International English Language Testing System): İngilizce Dil Sınavını,
- h) KPDS: Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavını,
- ı) Müdür: Fen ve Sosyal Bilimler Enstitüsü müdürünü,
- i) Rektör: Bilecik Üniversitesi Rektörünü,
- j) Senato: Bilecik Üniversitesi Senatosunu,
- k) TOEFL (Test of English as a Foreign Language): İngilizce Dil Sınavını,
- l) ÜDS: Üniversitelerarası Kurul Yabancı Dil Sınavını,
- m) Üniversite: Bilecik Üniversitesini ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM**Lisansüstü Eğitim-Öğretim ile İlgili Esaslar****Öğrenci kabulü**

MADDE 5 – (1) Lisansüstü programlara başvuruda aranan şartlar şunlardır:

a) Yüksek lisans programlarına başvurabilmek için adayların; bir lisans diplomasına sahip olması, ALES'den başvurduğu programın puan türünde en az 55 standart puan veya GRE veya uluslar arası sınavlardan olan GMAT sınavlarından Üniversitenin ilgili kurulunca kabul edilen eşdeğer puanı alması gerekir. ÜDS, KPDS ya da uluslar arası yabancı dil sınavı olan TOEFL veya IELTS sınavlarından birine katıldığını belgelemesi gerekir. Ayrıca, söz konusu adayların;

1) Başarı notu; fen bilimleri enstitüsü anabilim dalları için ALES puanının % 50'si, lisans ortalamasının % 30'u, var ise yabancı dil puanının % 10'u ve mülakatın %10'u alınarak hesaplanır.

2) Sosyal Bilimleri Enstitüsü anabilim dalları için ALES puanının % 60'ı, lisans ortalamasının % 30'u ve var ise yabancı dil puanının % 10'u alınarak hesaplanır. Güzel Sanatlar Fakültesi ve Konservatuvara bağlı anasanat dallarında ALES puanı aranmadığından, adayların başarı notu; yabancı dil puanının % 20'si, lisans not ortalamasının % 30'u ve en az 60 puan olmak koşuluyla yetenek sınav sonucunun % 50'si alınarak hesaplanır.

3) Başarı sıralaması en yüksek puandan en düşük puana doğru yapılır. Aday öğrencilerin listeleri ilgili enstitü müdürlüğü tarafından açıklanır.

4) Gerekliğinde, ilgili anabilim dalının özelliğine bağlı olarak; başvuru alanlarının sınırlandırılması,

kontenjanların alanlara göre dağılımı, başvuru koşullarının değiştirilmesi enstitünün ilgili kurulu tarafından önerilir ve Üniversitenin ilgili kurulunca belirlenir.

b) Doktora programlarına; lisans ya da yüksek lisans başarı düzeyleri, ALES, yabancı dil bilgi düzeyi ve ilgili anabilim dalı akademik kurulunca uygun görülen ve adaylara duyurulan diğer kriterler değerlendirilerek öğrenci alınır. Doktora programlarına başvurabilmek için adayların; lisans veya yüksek lisans mezunu olması, lisansa dayalı başvurularda en az 3.50/4.00 lisans not ortalamasına, yüksek lisansa dayalı başvurularda en az 3.00/4.00 yüksek lisans not ortalamasına sahip olması, ALES'den başvurduğu programın puan türünde en az 60 standart puan veya GRE veya GMAT sınavlarından Üniversitenin ilgili kurulunca kabul edilen eşdeğer puanı alması ve ÜDS veya KPDS'den en az 50 ya da TOEFL veya IELTS sınavlarından birinden en az 50 eşdeğer puan alması gerekir. Ayrıca, söz konusu adayların;

1) Başarı notu; ALES puanının % 50'si, lisans ortalamasının % 20'si, yüksek lisans ortalamasının % 10'u, lisansa dayalı başvurularda lisans ortalamasının %30'u, yabancı dil puanının % 10'u ve mülakatın %10'u alınarak hesaplanır. Başarı sıralaması en yüksek puandan en düşük puana doğru yapılır. Aday öğrencilerin listeleri ilgili enstitü müdürlüğü tarafından açıklanır.

2) Gerekliğinde, ilgili anabilim dalının özelliğine bağlı olarak; başvuru alanlarının sınırlandırılması, kontenjanların alanlara göre dağılımı, başvuru koşullarının değiştirilmesi ilgili enstitünün ilgili kurulları tarafından önerilir ve Üniversitenin ilgili kurulunca belirlenir.

c) Sanatta yeterlik çalışmasına başvurabilmek için adayların; lisans veya yüksek lisans mezunu olması, lisansa dayalı başvurularda en az 3.50/4.00 lisans not ortalamasına, yüksek lisansa dayalı başvurularda en az 3.00/4.00 yüksek lisans not ortalamasına sahip olması, ÜDS, KPDS, TOEFL veya IELTS sınavlarından birinden en az 60 veya eşdeğeri puan alması ve yapılacak olan yetenek sınavına katılması ve/veya portfolyö sunması gerekir. Ayrıca, sözkonusu adayların;

1) Güzel Sanatlar Fakültesi ve Konservatuvara bağlı anasanat dallarında ALES puanı aranmadığından, adayların başarı notu; yabancı dil puanının % 20'si, lisans not ortalamasının % 30'u ve en az 60 puan olmak koşuluyla yetenek sınav sonucunun % 50'si alınarak hesaplanır. Başarı sıralaması en yüksek puandan en düşük puana doğru yapılır. Aday öğrencilerin listeleri enstitü müdürlüğü tarafından açıklanır.

2) Gerekliğinde, ilgili anabilim dalının özelliğine bağlı olarak; başvuru alanlarının sınırlandırılması, kontenjanların alanlara göre dağılımı, başvuru koşullarının değiştirilmesi enstitünün ilgili kurulu tarafından önerilir ve Üniversitenin ilgili kurullarınca belirlenir.

ç) Rektörlük öğrenci kabul edilecek lisansüstü programlarının adlarını, başvuru için gerekli belgeleri, son başvuru tarihini ve diğer hususları, ilgili kurulların kararları doğrultusunda ilanla duyurur. Söz konusu ilan, her yarıyıl başında verilebilir.

d) Yurt dışında ikamet eden Türk ve yabancı uyruklu adaylardan lisans denkliği olanların yüksek lisans programlarına kabulü, bu fıkranın (a) bendine göre, lisans ve yüksek lisans denkliği olanların doktora veya sanatta yeterlik çalışması programlarına kabulü, bu fıkranın (b) veya (c) bentlerine göre yapılır.

e) Yeni kurulan veya gelişmekte olan üniversitelere veya yüksek teknoloji enstitülerine, lisansüstü eğitim yaptırmak amacıyla Üniversiteye alınan araştırma görevlileri; Üniversitenin teklifi, Öğretim Üyesi ve Araştırmacı Yetiştirme Kurulunun görüşü ve Yükseköğretim Kurulunun kararı ile sınavsız olarak lisansüstü programlara kabul edilirler.

Bilimsel hazırlık programına öğrenci kabulü

MADDE 6 – (1) Bilimsel hazırlık programına başvuruda aranan şartlar şunlardır:

a) Yüksek lisans ve doktora programlarında, nitelikleri aşağıda belirtilen adayların eksikliklerini gidermek amacıyla bilimsel hazırlık programı uygulanabilir;

1) Lisans derecesini, başvurdukları yüksek lisans veya doktora programından farklı alanlarda almış olan adaylar,

2) Lisans derecesini, başvurdukları yükseköğretim kurumu dışındaki yükseköğretim kurumlarından almış olan yüksek lisans programı adayları,

3) Lisans veya yüksek lisans derecesini, başvurdukları yükseköğretim kurumu dışındaki yükseköğretim kurumlarından almış olan doktora programı adayları,

4) Lisans veya yüksek lisans derecesini, başvurdukları doktora programından farklı alanda almış olan adaylar.

b) Bilimsel hazırlık programına bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerindeki esaslara göre öğrenci kabul edilir.

c) Bilimsel hazırlık programına dahil edilen öğrenciler, bir takvim yılı içerisinde 6 (altı) dersten çok olmamak koşuluyla bilimsel hazırlık derslerini almak zorundadır. Bilimsel hazırlık dersleri, lisansüstü programını tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine geçemez. Ancak, bilimsel hazırlık programındaki bir öğrenci, bilimsel hazırlık derslerinin yanı sıra, ilgili enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve ilgili enstitü yönetim kurulu onayı ile lisansüstü programına yönelik dersler de alabilir.

ç) Bilimsel hazırlık programı ile ilgili derslere devam, sınavlar, ders notları, derslerden başarılı sayılma

koşulları, ders tekrarı, kayıt silme ve diğer esaslar için öğrencinin ders aldığı lisans programına ilişkin mevzuat hükümleri uygulanır.

d) Bilimsel hazırlık programı için belirlenen süre en çok bir takvim yılıdır. Bu Yönetmeliğin 17 nci maddesinde belirtilen durumlar için verilen izinler dışında bu süre uzatılamaz. Bu programda geçirilen süre, bu Yönetmelikte belirtilen yüksek lisans veya doktora programı sürelerine dahil edilmez.

Özel öğrenci kabulü

MADDE 7 – (1) Bir yükseköğretim kurumu mezunu veya öğrencisi olup, belirli bir konuda bilgisini artırmak isteyenler, ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının olumlu görüşü ve ilgili enstitü yönetim kurulunun onayı ile lisansüstü derslere özel öğrenci olarak kabul edilebilir. Özel öğrenci olarak kabul edilebilmek için;

a) Öğrenim veya mezuniyet belgesine sahip olmak,

b) Lisansüstü ders kredi değerine göre, o ders yılı için belirlenen öğrenci katkı payını, her yarıyılın kayıt döneminde yatırmak gerekir.

(2) Özel öğrencilik statüsü iki yarıyıldan fazla süremez ve bu statüde ders alan öğrenciler öğrencilik haklarından yararlanamaz. Bu öğrenciler bir yarıyıldan fazla iki derse kayıt yaptırabilir. Özel öğrenci statüsü ile ilgili devam, ders sınavları, ders notları, derslerden başarılı sayılma koşulları, ders tekrarı ve diğer konularda lisansüstü programlara ilişkin esaslar uygulanır.

(3) Talebi halinde, özel öğrencilik statüsü sona eren öğrenciye, aldığı dersler veya başarı durumunu gösterir bir belge verilir.

(4) Özel öğrencilerin, lisansüstü öğrencisi olmaları durumunda, özel öğrenci iken başardıkları lisansüstü derslerden muaf tutulmaları için ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı başkanının önerisi ve ilgili enstitü yönetim kurulunun onayı gerekir ve dört yarıyıldan önce alınan dersler değerlendirilmeye alınmaz.

Yatay geçiş yoluyla öğrenci kabulü

MADDE 8 – (1) Yatay geçiş yoluyla öğrenci kabulüne ilişkin esaslar şunlardır:

a) İlgili enstitünün ya da başka bir yükseköğretim kurumunun bir lisansüstü programında en az bir yarıyılı tamamlamış ve en az üç dersten başarılı olmuş öğrenciler, ilgili anabilim/anasanat dalının önerisi ve ilgili enstitü yönetim kurulu kararıyla ilgili enstitüde yürütülen lisansüstü programlara yatay geçiş için başvurabilirler. Tez aşamasında yatay geçiş yapılmaz. Başvuran adayların bu Yönetmeliğin 5 inci maddesindeki başvuru koşullarını sağlaması ve kayıtlı olduğu programdaki genel not ortalamalarının en az 3.00/4.00 olması gerekir.

b) Yatay geçiş ile alınacak öğrenci kontenjanları ilgili enstitüye bağlı anabilim/anasanat dalları tarafından önceden belirlenir ve ilgili enstitü tarafından ilan edilir. Başvurular ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından oluşturulan bir komisyon tarafından değerlendirilir. Ayrıca mülakat da yapılabilir. Bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesindeki şartlara uygun olan adaylara bilimsel hazırlık programı uygulanır.

c) Yatay geçiş yoluyla kabul edilen öğrenciler, kabul edildikleri anabilim/anasanat dalı programında daha önce almış olduğu derslerden en çok iki dersi saydırabilirler. Bu durumdaki öğrenci, kayıt olduğu programın bir yarıyılı kullanmış sayılır. Dört yarıyıldan önce alınan dersler değerlendirilmeye alınmaz.

Lisansüstü programlar arası geçiş

MADDE 9 – (1) Lisansüstü programlar arası geçişe ilişkin esaslar şunlardır:

a) İlgili enstitünün herhangi bir dalında doktora programına/sanatta yeterlik çalışmasına lisans derecesi ile kabul edilmiş ve en az yedi dersini başarıyla tamamlamış bir öğrenci aynı anabilim/anasanat dalının tezli yüksek lisans programına geçiş yapabilir. Geçiş uygun görülen öğrencinin kayıtlı bulunduğu ilgili enstitü anabilim/anasanat dalının önerisi ve ilgili enstitü yönetim kurulu kararı ile programa intibakı yapılır.

b) Tezli ve tezsiz yüksek lisans programları arasında geçiş yapılmaz.

Lisansüstü programlara kayıt ve kayıt yenileme

MADDE 10 – (1) Başvuru koşullarını yerine getiren ve kesin kayıt hakkını kazanan adaylar katkı payını yatırıp, ilgili enstitü yönetim kurulunca belirlenen belgeleri süresi içerisinde ilgili enstitüye teslim ederek kaydını yaptırır. Mazereti bulunan adaylar, kesin kayıt tarihini takip eden ilk üç iş günü içinde ilgili enstitü müdürlüğüne başvurur. Süresi içinde kesin kaydını yaptırmayan ve mazeretleri ilgili enstitü yönetim kurulu tarafından kabul edilmeyen adaylar öğrencilik haklarını kaybeder. Kazanan adayların, süresi içinde kayıt yaptırmaması durumunda gerekli başarı puanına sahip olan, ancak kontenjan nedeniyle kayıt yaptırmayan diğer adaylara mazeret kayıt günü bitimini takip eden iki iş günü için başvuru süresi verilir. Bu adayların başarı sıraları dikkate alınarak kayıtları yapılır. Öğrenciler, her yarıyıl başında katkı payını yatırmak ve kayıtlarını yenilemekle yükümlüdür.

Öğretim yılı

MADDE 11 – (1) Lisansüstü eğitim-öğretim yılı, ilgili mevzuat hükümlerine göre belirlenir.

Devam zorunluluğu

MADDE 12 – (1) Derslere ve uygulamalara devam zorunludur. Öğrenciler, teorik derslerin % 70'ine, uygulamalı derslerin % 80'ine katılmak zorundadır. Öğrencilerin devam durumları dersin öğretim elemanı tarafından izlenir. Seminer dersi uygulamalı ders olarak değerlendirilir. Üniversite Yönetim Kurulunca, Üniversiteyi veya

Türkiye'yi temsilen görevlendirilen öğrenciler bu süreler içerisinde izinli sayılır.

Dersler, kredi değerleri ve kredi transferi

MADDE 13 – (1) Dersler, kredi değerleri ve kredi transferine ilişkin esaslar şunlardır:

a) Her yarıyıl, açılacak lisansüstü dersler ve bunların sorumlu öğretim üyeleri, ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurullarının görüşü alınarak, anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi üzerine ilgili enstitü kurulu tarafından karara bağlanır. Yeterli öğretim üyesi bulunmaması halinde ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının gerekçeli önerisi ve ilgili yönetim kurulunun onayı ile doktorasını yapmış Öğretim görevlileri de ders vermek üzere görevlendirilebilir. Gerek görüldüğünde ilgili enstitü yönetim kurulu kararı ile çok disiplinli ve disiplinler arası alanlarda ders vermek üzere, ilgili alanda en az doktora derecesine sahip, Üniversite dışından da görevlendirme yapılabilir.

b) Bir dersin açılabilmesi için gerekli öğrenci sayısı, ilgili enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenir. Bir derse, belirlenen sayının altında kayıt yaptırılması halinde bu ders açılmaz, bu derse kayıt yaptırmış öğrenciler ders kayıtlarını açılmış olan diğer derslere aktarabilirler.

c) Bir lisansüstü dersin kredi değeri, o dersin haftalık teorik ders saatinin tamamı ile haftalık uygulama veya laboratuvar saatinin yarısının toplamıdır. Dersin kredisi buçuklu ise, tamsayı kısmı kredi olarak değerlendirilir.

ç) Bir öğrencinin ilgili enstitüye kayıt olmadan önceki son dört yarıyıl içinde yurtiçi/yurtdışı yükseköğretim kurumlarından almış olduğu lisansüstü derslerden en çok ikisi sayılabilir. Ders saydırma işlemi için ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve ilgili enstitü yönetim kurulunun onayı gerekir. Özel öğrenci olarak alınan dersler de bu kapsamda değerlendirilir.

d) Yatay geçiş yoluyla kabul edilen öğrenciler, kabul edildikleri anabilim/anasanat dalı programında daha önce almış olduğu derslerden, en çok iki dersi saydırabilir. Bu durumdaki öğrenci kayıt olduğu programın bir yarıyılı kullanmış sayılır. Dört yarıyıldan önce alınan dersler değerlendirilmeye alınmaz.

e) Karşılıklı değişim programları çerçevesinde yurtiçi ve yurtdışındaki yükseköğretim kurumlarından alınan lisansüstü dersler kendi kodu, adı ve kredisi ile birlikte öğrencinin not döküm belgesine işlenir. Ancak, bu derslerden eğitim programında eşdeğeri olan veya yerine sayılabilecek derslerin kredileri zorunlu krediye sayılır.

Ders sınavları ve değerlendirme

MADDE 14 – (1) Ders sınavları ve değerlendirmeye ilişkin esaslar şunlardır:

a) Öğrenciler ara sınav ve/veya dönem içi çalışmalarından başka, dönem sonu sınavına ve/veya dönem sonu proje çalışması değerlendirmesine alınır. İlgili anabilim/anasanat dalı tarafından belirlenen dönem sonu sınav programı, ilgili enstitü tarafından onaylandıktan sonra anabilim/anasanat dalı başkanlığınca duyurulur.

b) Lisansüstü programlara kayıtlı öğrencilerin, bir dersin dönem sonu değerlendirilmesine alınabilmesi için, öğretim elemanı tarafından belirlenen ve dönem başında duyurulan koşulları yerine getirmesi gerekir. Başarı notu kriterleri öğretim üyesi tarafından öğrencilere dönem başında ilan edilir ve ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığına bildirilir. Dönem sonu değerlendirmesi bu başarı notu kriterlerine göre yapılır.

c) Lisansüstü dersler için bütünleme sınav hakkı verilmez.

ç) Öğrenci başarısız olduğu bir dersi ders alma süresi içinde tekrar alabilir ya da o dersin yerine aynı kredi değerinde başka bir dersi de anabilim/anasanat dalı başkanlığının onayı ile alabilir.

d) Dersin öğretim üyesi tarafından haklı ve geçerli görülen bir nedenle herhangi bir sınava giremeyen öğrenciye mazeret sınav hakkı verilebilir.

Not ortalaması ve başarı denetimi

MADDE 15 – (24.09.2010 tarihli ve 27709 sayılı Resmi Gazete ile değişik) (1) Başarı notunun tespitine ilişkin esaslar şunlardır:

a) Kredili bir dersin dönem sonu başarı notu, ara sınavlar ve/veya dönem içi çalışmalar, dönem sonu sınavı ve/veya dönem sonu proje çalışması değerlendirilerek öğretim elemanı tarafından takdir olunur. Öğrencilere aldıkları kredili dersler için, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen dörtlük sistemdeki notların yüzlük sistemdeki karşılıkları ile aşağıdaki çizelgeye göre harf notlarından biri başarı notu olarak verilir:

<u>Başarı Notu</u>	<u>Katsayısı</u>	<u>Katalog Değeri (puan)</u>
AA	4.0	88,56-100,00
BA	3.5	76,90-88,55
BB	3.0	65,23-76,89
CB	2.5	59,16-65,22
CC	2.0	53,33-59,15
DC	1.5	41,66-53,32
DD	1.0	30,00-41,65
FF	0.0	29,99 ve aşağısı

b) Ayrıca, yukarıdaki çizelgede yer alan harf notlarının dışında kalan değerlendirmeler için aşağıdaki harfler kullanılır:

1) B : Başarılı,

- 2) K : Başarısız, kalır,
- 3) DZ : Devamsız,
- 4) GM : Girmedir.

c) Derse devam yükümlülüklerini ya da ders uygulamalarına ilişkin koşulları yerine getirmediği için dönem sonu sınavına girme hakkını elde edemeyen öğrenciler devamsız DZ sayılır ve bu durumdaki öğrencilerin harf notu FF olarak işlem görür. Tez çalışması, seminer ve dönem projesi gibi kredisiz dersler başarılı B ya da başarısız K olarak değerlendirilir. B ve K notları genel not ortalamasına katılmaz. Sınavlara katılmayan öğrencilere GM notu verilir ve FF olarak işlem görür.

ç) Öğrenci, danışmanın onayı ile her yarıyılın ilk haftasında ders ekleyebilir ve/veya ders bırakabilir.

d) Öğrenciler başarısız oldukları dersleri tekrarlar. Başarısız olunan ders yerine, akademik danışmanın onayıyla başka bir ders alınabilir. Ayrıca, öğrenciler genel not ortalamalarını yükseltmek amacıyla, başarmış oldukları bazı dersleri de tekrarlayabilir ve/veya yeni dersler alabilir.

e) Her dönem sonunda, öğrencinin başarı durumu dönem not ortalaması ve genel not ortalaması ile belirlenir. Bu amaçla, kaydolunan ve not ortalamalarına katılan her dersin kredi değeri ile o dersten alınan notun katsayısı çarpılarak bulunan değerlerin toplamının, bu derslerin toplam kredi değerine bölünmesi ile bir not ortalaması bulunur. Bu işlem; bir dönem içinde alınan dersler için yapılırsa dönem not ortalaması, öğrencinin kayıtlı olduğu programa devam ettiği süre içinde o zamana kadar alınan tüm dersler için yapılırsa genel not ortalaması elde edilir. Genel not ortalaması hesaplanırken, tekrar edilen ders bulunması halinde, bu dersten alınan en son not; bir ders yerine başka bir dersin alınması durumunda ise, en son alınan dersin notu göz önünde tutulur. Not ortalamaları virgülden sonra iki basamaklı olarak gösterilir.

f) Lisansüstü öğreniminde öğrencinin yüksek lisans için CC, doktora/sanatta yeterlik için CC ve CB harf notları şartlı geçer yarıyıl sonu başarı notlarıdır. Dört yarıyıl sonunda lisansüstü öğreniminde öğrencinin yüksek lisans için en az 2.50/4.00 genel not ortalaması, doktora/sanatta yeterlik için en az 3.00/4.00 genel not ortalaması elde etmesi gerekir.”

Sınavlara itiraz

MADDE 16 – (1) Sınavlara itiraz, ilgili enstitü müdürlüğüne, sınav sonuçlarının ilanını izleyen beş işgünü içerisinde yazılı olarak yapılır.

(2) Sınav sonuçlarında maddi hataların düzeltilmesi dışında değişiklik yapılmaz. İtirazlar, ilgili enstitü yönetim kurulunca yapılacak incelemeden sonra karara bağlanır.

İzin

MADDE 17 – (1) Aşağıda sayılan haklı ve geçerli mazeretler nedeniyle ilgili enstitü yönetim kurulu kararı ile öğrencinin kayıt dondurmasına, öğrenime ara vermesine karar verilir:

a) Üniversite hastanelerinden veya diğer sağlık kuruluşlarından alınan ve öğretim dönemini kapsayan en az iki aylık sağlık raporu olan öğrencilere, en çok iki yarıyıla kadar izin verilebilir.

b) Tecil süresinin bitmesi nedeniyle askerlik görevini yapacak olan öğrencilere, askerlik süresi göz önünde bulundurulurken iki yarıyıldan daha fazla da izin verilebilir.

c) Öğrencinin yaşantısını etkileyecek boyuttaki anne, baba, kardeş, eş veya çocuklarının ölümü veya bunların hastalanması ve bakacak başka bir kimsenin bulunmaması halinde ve doğal afetlerde en çok iki yarıyıla kadar izin verilebilir. Bu nedenlerle izin istenilmesi halinde öğrencinin, olayın meydana gelmesinden itibaren en geç onbeş gün içinde ilgili enstitüye başvurması ve olayı gerekli belgelerle kanıtlanması zorunludur. İzinli sayılan öğrenci, öğrenimine devam edemez ve yarıyıl sonu sınavlarına giremez.

İlişik kesilmesi

MADDE 18 – (1) Öğrencinin enstitü ile ilişkisi aşağıdaki durumlarda kesilir:

a) Lisansüstü programlarda ilk yarıyıl sonunda genel not ortalaması 1.50/4.00’ın altında olan öğrencilerin,

b) Lisansüstü programlarda ikinci yarıyıl ve daha sonraki herhangi bir yarıyıl sonunda genel not ortalaması 2.00/4.00’ın altında olan öğrencilerin,

c) Lisansüstü programında üst üste iki yarıyıl kayıt yenilemeyen öğrencilerin,

ç) Tezsiz yüksek lisans programında her dönem kayıt yenilemeyen öğrencilerin,

d) Seminer dersi ve uzmanlık alan dersinden üst üste iki veya aralıklı olarak üç kez K notu alan öğrencilerin,

e) Lisansüstü programlarda belirlenmiş en az ders yükünün tezli yüksek lisans programı ve yüksek lisans derecesi ile kayıt olunan doktora programında ve sanatta yeterlik çalışmasında en fazla dört, tezsiz yüksek lisans programı ve lisans derecesi ile kayıt olunan doktora programında ve sanatta yeterlik çalışmasında en fazla altı yarıyıldan fazla tamamlanması gerekir. Bu süreler sonunda kredili derslerini ve seminer dersini veya dönem projesini başarı ile tamamlayamayanlar ile yüksek lisans için en az 2.50/4.00 genel not ortalaması, doktora/sanatta yeterlik için en az 3.00/4.00 genel not ortalaması sağlayamayan öğrencilerin,

f) Doktora yeterlik sınavına bu Yönetmeliğin 31 inci maddesinde belirtilen süreler içinde girmeyenler ile yeterlik sınavından iki kez başarısız olan öğrencilerin,

g) Tez İzleme Komitesi tarafından iki kez tez önerisi reddedilen doktora öğrencilerinin,

- ğ) Tez çalışması, Tez İzleme Komitesince üst üste iki veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencilerin,
- h) Jüri tarafından tezi reddedilen öğrencilerin,
- ı) Tez savunma sınavında düzeltme kararı verilen ve daha sonra yapılan sınavda da tez jürisi tarafından başarısız bulunan öğrencilerin,
- i) Tezsiz yüksek lisans programında aldığı dönem projesinden iki kez K notu alan öğrencilerin,
- j) Kayıtlı olduğu programı süresi içinde tamamlayamayan öğrencilerin,
- k) Askerlik görevi nedeniyle izinli olup terhisini izleyen kayıt döneminde kayıt yaptırmayan/yenilemeyen öğrencilerin.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tezli Yüksek Lisans Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 19 – (1) Tezli yüksek lisans programının amacı; öğrencinin bilimsel araştırma yaparak bilgilere erişme, bilgiyi değerlendirme ve yorumlama yeteneğini kazanmasını sağlamaktır. Bu program toplam 21 krediden az olmamak koşuluyla en az yedi adet ders, bir seminer dersi ve tez çalışmasından oluşur. Seminer dersi ve tez çalışması kredisizdir.

Tezli yüksek lisans süresi

MADDE 20 – (1) Tezli yüksek lisans programının süresi dört yarıyıldır. Bu Yönetmelikte belirtilen yükümlülüklerin tümünü yerine getiren öğrenciler daha kısa sürede mezun olabilirler.

(2) Kredili derslerini ve seminer dersini başarı ile bitiren, ancak tez çalışmasını dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamadığı için tez savunma sınavına giremeyen bir öğrenciyeye, danışmanının ve ilgili anabilim dalı başkanlığının önerisi ve ilgili enstitü yönetim kurulunun onayı ile en fazla iki yarıyıl ek süre verilebilir.

Dersler ve tez danışmanı atanması

MADDE 21 – (1) Öğrencilerin alacağı derslerin belirlenmesinde aşağıdaki esaslar uygulanır:

a) Öğrencinin alacağı derslerin belirlenmesi ve kayıt işlemleri tez danışmanı tarafından, tez danışmanı atanana kadar ise ilgili anabilim dalı başkanlığı tarafından yürütülür. İlgili anabilim dalı başkanının onayı ile ders kayıtları kesinlik kazanır.

b) Öğrencinin alacağı dersler, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması koşuluyla lisans derslerinden seçilebilir; ancak bu derslerden en çok iki tanesi yüksek lisans kredisine sayılır.

c) Öğrenci, ilgili enstitünün başka anabilim dallarından veya anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarından ders alabilir, bu derslerin kredilerinin toplamı zorunlu kredinin 1/2'sini geçemez. Öğrencinin alacağı dersler belirlenirken öncelikle danışman onayı gerekir ve ilgili anabilim dalı başkanının onayı ile ders kayıtları kesinlik kazanır.

ç) İlgili enstitü anabilim dalı tarafından belirlenen en az ders yükünü tamamlayan öğrencinin alacağı fazla dersler genel not ortalamasına katılmaz, talep edildiği takdirde, not çizelgesinde belirtilir.

d) **(03.02.2010 tarihli ve 27482 sayılı Resmi Gazete ile değişik)** Tezli yüksek lisans programında, ilgili anabilim dalı başkanlığı her öğrenci için, anabilim dalı akademik kurulunun görüşünü de alarak, tez danışmanını ve danışmanın belirlediği tez konusunu birinci yarıyılın sonuna kadar ilgili enstitüye önerir. Tez danışmanları enstitünün ilgili anabilim dalı öğretim üyeleri arasından seçilir. Yeterli sayıda öğretim üyesinin bulunmaması halinde, doktorasını tamamlamış öğretim görevlileri de danışman olarak önerilebilir. Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda, ikinci tez danışmanı da atanabilir. Tez danışmanı, tez konusu ve ikinci tez danışmanı atanması ilgili enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir. Yurtiçi ve yurtdışındaki üniversiteler ile birlikte yürütülen programlarda, diğer üniversite tarafından atanan danışman da ikinci tez danışmanı olarak kabul edilir.

e) **(24.09.2010 tarihli ve 27709 sayılı Resmi Gazete ile değişik)** Danışman değiştirme ve ikinci tez danışmanı atanması koşulları ilgili enstitü kurulu tarafından belirlenir.

f) Öğrenci, danışman atanmasını izleyen dönem başından itibaren her yarıyıl tez çalışmasına kayıt yaptırmak zorundadır. Tez çalışmasına kayıt yaptıran öğrenci, tez danışmanınca açılan uzmanlık alan dersine de kayıt yaptırmış sayılır.

g) Öğrenci seminer dersinde, ilgili anabilim dalının belirlediği program çerçevesinde dönem içinde tez çalışmasına yönelik bir seminer verir. Seminer dersinin not değerlendirmesi tez danışmanı tarafından yapılır ve sonuç ilgili anabilim dalı başkanlığı tarafından ilgili enstitüye iletilir.

Yüksek lisans tezinin sonuçlanması

MADDE 22 – (1) Yüksek lisans tezinin sonuçlanmasına ilişkin esaslar şunlardır:

a) Tezli yüksek lisans programındaki bir öğrenci, elde ettiği sonuçları ilgili enstitü kurulu tarafından belirlenen tez yazım kurallarına uygun biçimde yazmak ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunmak zorundadır.

b) Yüksek lisans tez jürisi, ilgili anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile belirlenir. Jüri, biri öğrencinin danışmanı ve en az biri enstitünün başka bir anabilim dalından ya da başka bir

yükseköğretim kurumundan olmak üzere üç ya da beş kişiden oluşur. Anabilim dalı başkanı, jüri üyelerini uzmanlık alanlarını göz önünde bulundurarak önerir. Jürinin üç kişiden oluşması halinde ikinci tez danışmanı jüri üyesi olamaz.

c) Jüri üyeleri, ilgili enstitü yönetim kurulunca atanmalarını izleyen bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez savunma sınavına alır. Sınav, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez savunma sınavının yapılacağı yer ve tarih, enstitünün ilgili anabilim dalı tarafından önceden duyurulur ve sınav dinleyicilere açık olarak yapılabilir. Geçerli bir mazeret nedeniyle ilgili enstitü yönetim kurulunca belirlenen tarihler arasında yapılamayan tez savunma sınavı için durum bir tutanak ile tespit edilerek anabilim dalı başkanlığı tarafından enstitüye bildirilir. İlgili enstitü müdürlüğünün görüşü alınarak bu tarihi izleyen on beş gün içinde yapılmak üzere yeni bir tarih belirlenir. Jüri toplantıları eksik üyeli yapılamaz. Jüri toplantısına mazereti nedeniyle katılmayan asil üye/üyeler yerine yedek üye/üyeler ilgili enstitü müdürlüğünce davet edilir. İkinci kez toplanamayan jüriler konusunda yapılacak işleme ilgili enstitü yönetim kurulu karar verir.

ç) Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak tez hakkında, salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar, ilgili anabilim dalı başkanlığınca sınavı izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci, en geç üç ay içinde gereğini yaparak tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu öğrenciler, uzatma aldıkları yarıyla kayıt yaptırmak zorundadırlar.

Yüksek lisans diploması

MADDE 23 – (1) Tez savunma sınavında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, yüksek lisans tezinin ciltlenmiş ve jüri üyelerince imzalanmış en az üç kopyasını tez savunma sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden de uygun bulunan yüksek lisans öğrencisine yüksek lisans diploması verilir. Yüksek lisans diploması üzerinde, öğrencinin izlemiş olduğu ilgili enstitü anabilim dalı programının onaylanmış adı bulunur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tezsiz Yüksek Lisans Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 24 – (1) Tezsiz yüksek lisans programının amacı; öğrenciyi mesleki konuda derin bilgi kazandırmak ve mevcut bilginin uygulamada nasıl kullanılacağını göstermektir. Bu program en az oniki ders ile dönem projesi dersinden oluşur.

Tezsiz yüksek lisans süresi

MADDE 25 – (1) Tezsiz yüksek lisans programını tamamlama süresi en fazla altı yarıyıldır. İlgili mevzuat uyarınca başarısız olan öğrencinin, yükseköğretim kurumu ile ilişkisi bu süreden önce de kesilebilir.

Dersler ve tez danışmanı atanması

MADDE 26 – (1) Öğrencinin alacağı derslerin belirlenmesi ve tez danışmanının atanmasına ilişkin esaslar şunlardır:

a) Öğrencinin alacağı derslerin belirlenmesi ve kayıt işlemleri tez danışmanı tarafından, tez danışmanı atanana kadar ise ilgili anabilim dalı başkanlığı tarafından yürütülür. İlgili anabilim dalı başkanının onayı ile ders kayıtları kesinlik kazanır.

b) Öğrencinin alacağı dersler, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması koşuluyla lisans derslerinden seçilebilir, ancak bu derslerden en çok üç tanesi yüksek lisans kredisine sayılır.

c) Öğrenci; enstitünün başka anabilim dallarından veya anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarından ders alabilir, bu derslerin kredilerinin toplamı zorunlu kredinin 1/2'sini geçemez. Öğrencinin alacağı dersler belirlenirken öncelikle danışman onayı gerekir ve enstitünün ilgili anabilim dalı başkanının onayı ile ders kayıtları kesinlik kazanır.

ç) Tezsiz yüksek lisans programında, her öğrenci için ilgili anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile ders seçiminde ve dönem projesinin yürütülmesinde danışmanlık yapacak bir öğretim üyesi veya doktora derecesine sahip bir öğretim görevlisi en geç birinci yarıyılın sonuna kadar belirlenir.

d) Öğrenci, dönem projesi dersini alacağı yarıyıldan bu derse kayıt yaptırmak, yarıyıl sonunda dönem projesine yönelik yazılı bir rapor vermek ve ilgili anabilim dalının belirlediği program çerçevesinde seminer vermek zorundadır. Öğrencinin mezuniyet aşamasında enstitünün ilgili kurulunun önerileceği yöntem ile dönem projesi dersi başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir.

e) Danışman değiştirme ve ikinci tez danışmanı atanması koşulları ilgili enstitü kurulu tarafından belirlenir.

Tezsiz yüksek lisans diploması

MADDE 27 – (1) Kredili derslerini ve dönem projesi dersini başarıyla tamamlayan yüksek lisans öğrencisine yüksek lisans diploması verilir.

(2) Yüksek lisans diploması üzerinde, öğrencinin izlemiş olduğu ilgili enstitü anabilim dalı programının onaylanmış adı bulunur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Doktora Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 28 – (1) Doktora programının amacı; öğrenciye, bağımsız araştırma yapma, bilimsel olayları geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli adımları belirleme yeteneği kazandırmaktır.

(2) Doktora çalışması sonunda hazırlanacak tezin;

- Bilime yenilik getirme,
- Yeni bir bilimsel yöntem geliştirme,
- Bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama niteliklerinden birini yerine getirmesi gerekir.

(3) Doktora programı; yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için toplam 21 krediden az olmamak üzere en az yedi adet ders, yeterlik sınavı ve tez çalışmasından oluşur. Bu program lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için toplam 42 krediden az olmamak koşuluyla en az ondört adet ders, bir seminer dersi, yeterlik sınavı ve tez çalışmasından oluşur.

(4) Doktora programları, yurt içi ve yurt dışı entegre doktora programları şeklinde de düzenlenebilir. Bu programların uygulama usul ve esasları, Üniversitenin önerisi, Öğretim Üyesi ve Araştırmacı Yetiştirme Kurulunun görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulunca belirlenir. İkinci lisansüstü öğretim programlarında doktora eğitimi yürütülmez.

Doktora süresi

MADDE 29 – (1) Doktora programını tamamlama süresi; yüksek lisans derecesi olan öğrenciler için sekiz yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için on yarıyıldır. Bu Yönetmelikte belirtilen yükümlülüklerin tümünü yerine getiren öğrenciler daha kısa sürede mezun olabilirler.

(2) Doktora programı derslerini tamamlama süresi yüksek lisans derecesi olan öğrenciler için en çok dört yarıyıl, lisans derecesi olan öğrenciler için en çok altı yarıyıldır.

(3) Kredili derslerini başarı ile bitiren, yeterlik sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen, ancak tez çalışmasını sekiz yarıyıl sonuna kadar tamamlayamadığı için tez savunma sınavına giremeyen bir öğrenciye, ilgili anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile tezini jüri önünde savunması için en fazla dört yarıyıl ek süre verilebilir.

Dersler ve tez danışmanı atanması

MADDE 30 – (1) Öğrencinin alacağı derslerin belirlenmesi ve tez danışmanının atanmasına ilişkin esaslar şunlardır:

a) Öğrencinin alacağı derslerin belirlenmesi ve kayıt işlemleri tez danışmanı tarafından, tez danışmanı atanana kadar ilgili anabilim dalı başkanlığı tarafından yürütülür. Öğrencinin alacağı dersler belirlenirken öncelikle danışman onayı gerekir ve ilgili anabilim dalı başkanının onayı ile ders kayıtları kesinlik kazanır.

b) Doktora programındaki öğrenciler lisans dersleri alabilirler. Yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için bu dersler, ders yüküne ve doktora kredisine sayılmaz. Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması koşuluyla en çok iki dersi lisans derslerinden seçebilir ve bu dersleri ders yüküne ve doktora kredisine saydırabilirler.

c) Doktora programına kayıtlı öğrenciler, ilgili enstitünün başka anabilim dallarından veya anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarından ders alabilirler. Bu derslerin kredilerinin toplamı zorunlu kredinin 1/2'sini geçemez.

ç) Doktora programına lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler seminer dersinde, ilgili anabilim dalının belirlediği program çerçevesinde dönem içinde tez çalışmasına yönelik bir seminer verirler. Seminer dersinin not değerlendirmesi tez danışmanı tarafından yapılır ve sonuç anabilim dalı başkanlığı tarafından ilgili enstitüye iletilir.

d) İlgili enstitü anabilim dalı tarafından belirlenen en az ders yükünü tamamlayan öğrencinin alacağı fazla dersler genel not ortalamasına katılmaz, talep edildiği takdirde, not çizelgesinde belirtilir.

e) (24.09.2010 tarihli ve 27709 sayılı Resmi Gazete ile değişik) Doktora programlarında, ilgili anabilim dalı başkanlığı enstitü kurulunun ve anabilim dalı akademik kurulunun belirlediği kriterleri de göz önüne alarak her öğrenci için bir tez danışmanı ve danışmanının belirleyeceği tez konusunu birinci yarıyılın sonuna kadar enstitüye önerir. Tez danışmanları, ilgili enstitü anabilim dalı öğretim üyeleri arasından seçilir. Yeterli sayıda öğretim üyesinin bulunmaması halinde, başka yüksek öğretim kurumlarındaki öğretim üyeleri arasından da danışman atanması yapılabilir. Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda, ikinci tez danışmanı da atanabilir. Tez danışmanı, tez konusu ve ikinci tez danışmanı önerisi ilgili enstitü yönetim kurulunun kararı ile kesinleşir. Tez danışmanı atanana kadar geçecek sürede danışmanlık işlemleri ilgili anabilim dalı başkanı tarafından yürütülür.

f) Öğrenci danışman atanmasını izleyen dönem başından itibaren her yarıyıl tez çalışmasına kayıt yaptırmak

zorundadır. Tez çalışmasına kayıt yaptıran öğrenci, tez danışmanınca açılan uzmanlık alan dersine de kayıt yaptırmış sayılır.

g) Danışman atanması, danışman değiştirme ve ikinci tez danışmanı atanması koşulları ilgili enstitü kurulu tarafından belirlenir.

Yeterlik sınavı

MADDE 31 – (1) Yeterlik sınavına ilişkin esaslar şunlardır:

a) Yeterlik sınavının amacı, öğrencinin temel konular ve doktora çalışması ile ilgili alanlarda bilgi derinliğine sahip olup olmadığının sınanmasıdır. Yeterlik sınavları ilgili enstitü yönetim kurulunca belirlenen tarihlerde yılda iki kez yapılır.

b) Yüksek lisans derecesi olan doktora öğrencileri, en geç beşinci yarıyıl içinde, lisans derecesi olan doktora öğrencileri ise en geç yedinci yarıyıl içinde doktora yeterlik sınavına girmek zorundadır. Kredilerini tamamlayan ve diğer koşulları da yerine getiren öğrenciler bu Yönetmelikte belirtilen sürelerle bakılmadan yeterlik sınavına alınabilirler. Yeterlik sınavında başarılı olamayan öğrenci bir sonraki yarıyıldaki tekrar sınava girer ve bu arada geçen süre doktora süresinden sayılır.

c) Yeterlik sınavları; anabilim dalı akademik kurullarınca belirlenen, anabilim dalı başkanlıkları tarafından önerilen ve ilgili enstitü yönetim kurulu tarafından onaylanan, beş kişilik doktora yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür. Doktora yeterlik komitesinin görev süresi üç yıl olup, komite üyeleri bir sonraki dönemde tekrar görevlendirilebilir. Komite, farklı alanlardaki sınavları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacıyla sınav jürileri kurabilir. Jüri üyeleri öğretim üyelerinden oluşur.

ç) Doktora yeterlik sınavı, yazılı ve sözlü olmak üzere iki bölüm halinde yapılır. Sınavın süresi, şekli, kapsamı ve jüri oluşturma esasları ilgili doktora yeterlik komitesi tarafından belirlenir ve ilgili enstitü kurulu tarafından onaylandıktan sonra anabilim dalı başkanlığı tarafından ilan edilir. Doktora yeterlik komitesi, sınav jürisinin önerileri ve öğrencinin yazılı ve sözlü sınavlardaki başarı durumunu değerlendirerek, sonucu belirler. Sonuç, anabilim dalı başkanlığınca yeterlik sınavını izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir ve enstitü tarafından ilan edilir.

d) Yeterlik sınavına mazeret sınav hakkı verilmez.

Tez izleme komitesi

MADDE 32 – (1) Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için ilgili anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile bir ay içinde bir tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) Tez izleme komitesi, tez danışmanı ve biri ilgili anabilim dalı içinden diğeri ise öncelikli olarak bir başka yüksek öğretim kurumundan veya enstitüye bağlı başka bir anabilim dalından olmak üzere üç öğretim üyesinden oluşur. Tez izleme komitesi üyelerinin uzmanlık alanlarının tez konusu ile uyumlu olması gerekir. İkinci tez danışmanı komite toplantılarına katılabilir. Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde, ilgili anabilim dalı başkanlığının gerekçeli önerisi ve ilgili enstitü yönetim kurulunun onayı ile üyelere değişiklik yapılabilir.

(3) Yurt dışındaki üniversiteler ile birlikte yürütülen programlarda öğrencinin gönderildiği kurum içinden atanan ikinci danışman, tez çalışması için yurt dışına gönderilen öğrenciler için ise öğrencinin danışmanı, tez izleme komitesi raporuna esas teşkil edecek bir raporu komite toplantısından önce ilgili anabilim dalı başkanlığına iletir. Tez izleme komitesi gönderilen raporu değerlendirerek kendi raporuna ekler.

Tez önerisi savunması

MADDE 33 – (1) Tez önerme savunmasına ilişkin esaslar şunlardır:

a) Doktora yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, en geç altı ay içinde yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur. Öğrenci, tez önerisi ile ilgili yazılı bir raporu sözlü savunmadan en az on beş gün önce komite üyelerine sunar.

b) Tez önerisi savunması izleyicilere açık olarak yapılabilir ve izleyiciler de tez önerisine katkıda bulunabilir.

c) Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul veya red edileceğine salt çoğunlukla karar verir. İlgili anabilim dalı başkanlığı tez izleme komitesinin kararını, tez önerisi savunmasını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirir.

ç) Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve tez konusu seçme hakkına sahiptir. Böyle bir durumda yeni bir tez izleme komitesi görevlendirilebilir. Programa, aynı danışmanla devam etmek isteyen bir öğrenci üç ay içinde, danışman ve tez konusu değiştiren bir öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır.

d) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için Tez izleme komitesi, Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında birer kere olmak üzere yılda iki kez toplanır. Öğrenci, toplantı tarihinden en az onbeş gün önce komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda, o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak belirlenir. Karar ilgili anabilim dalı başkanlığı tarafından toplantıyı izleyen üç gün içinde tutanakla enstitüye bildirilir.

Doktora tezinin sonuçlandırılması

MADDE 34 – (1) Doktora tezinin sonuçlandırılmasına ilişkin esaslar şunlardır:

a) Doktora programındaki bir öğrenci, elde ettiği sonuçları ilgili enstitü tarafından belirlenen tez yazım kurallarına uygun biçimde yazmak ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunmak zorundadır.

b) Doktora tez jürisi, ilgili anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile belirlenir. Jüri, üçü tez izleme komitesinde yer alan öğretim üyeleri ve en az biri başka bir yüksek öğretim kurumunun öğretim üyesi olmak üzere beş kişiden oluşur.

c) Jüri üyeleri, ilgili enstitü yönetim kurulunca atanmalarını izleyen bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez savunma sınavına alır. Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunulması, bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez savunma sınavının yapılacağı yer ve tarih, ilgili anabilim dalı başkanlığı tarafından önceden duyurulur ve sınav dinleyicilere açık olarak yapılabilir. Geçerli bir mazeret nedeniyle ilgili enstitü yönetim kurulunca belirlenen tarihler arasında yapılamayan tez savunma sınavı için durum bir tutanak ile tespit edilerek anabilim dalı başkanlığı tarafından enstitüye bildirilir. İlgili enstitü müdürlüğünün görüşü alınarak bu tarihi izleyen onbeş gün içinde yapılmak üzere yeni bir tarih belirlenir. Jüri toplantıları eksik üyeli yapılamaz. Jüri toplantısına mazereti nedeniyle katılamayan asil üye/üyeler yerine yedek üye/üyeler ilgili enstitü müdürlüğüne davet edilir. İkinci kez toplanamayan jüriler konusunda yapılacak işleme ilgili enstitü yönetim kurulu karar verir.

ç) Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak, tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar, ilgili anabilim dalı başkanlığınca tez savunma sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci, en geç altı ay içinde gereğini yaparak tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Öğrenci, uzatma aldığı yarıyla kayıt yaptırmak zorundadır.

Doktora diploması

MADDE 35 – (1) Tez savunma sınavında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, doktora tezinin ciltlenmiş ve jüri üyelerince imzalanmış en az üç kopyasını tez savunma sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden de uygun bulunan öğrenciye doktora diploması verilir. Doktora diploması üzerinde öğrencinin izlemiş olduğu ilgili enstitü anabilim dalı programının onaylanmış adı bulunur.

ALTINCI BÖLÜM

Sanatta Yeterlik Çalışması

Amaç ve kapsam

MADDE 36 – (1) Sanatta yeterlik çalışması, özgün bir sanat eserinin ortaya konulmasını, müzik ve sahne sanatlarında ise üstün bir uygulama ve yaratıcılığı amaçlayan bir yükseköğretim programıdır.

(2) Sanatta yeterlik çalışması; yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için toplam 21 krediden az olmamak üzere en az yedi adet ders ve uygulamalar ile tez ve sergi, proje, resital-konser, temsil gibi sanatsal çalışmalardan oluşur. Bu program lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için toplam 42 krediden az olmamak koşuluyla en az ondört adet ders, tez ve sergi, proje, resital-konser, temsil gibi sanatsal çalışmalardan oluşur.

(3) Lisansüstü dersler, ilgili enstitü anasanat dalı başkanlığının önerisi ve ilgili enstitü yönetim kurulu onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden de seçilebilir.

Sanatta yeterlik çalışma süresi

MADDE 37 – (1) Sanatta yeterlik çalışmasının süresiyle ilgili esaslar şunlardır;

a) Sanatta yeterlik çalışmasının tamamlama süresi yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için sekiz yarıylı, lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıldır. Öğrenci; sanatta yeterlik çalışmasının gereklerini yerine getirdiği takdirde, bu süreden önce de mezun olabilir. Bu Yönetmelik uyarınca başarısız olan öğrencinin ilgili enstitüden kaydı bu süreden önce silinebilir.

b) Sanatta yeterlik çalışması için gerekli kredili dersleri ve seminer dersini başarıyla tamamlamanın azami süresi yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıylı, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Başarısız olan öğrencilerin, bu Yönetmeliğin 18 inci maddesinde belirtilen esaslara göre lisansüstü programından kaydı silinir.

c) Kredili derslerini, seminer dersini ve uygulamalarını başarıyla bitiren, ancak tez veya sanatsal çalışmasını; bu fıkranın (a) bendinde belirtilen sürelerin sonuna kadar tamamlamadığı için sınava giremeyen yüksek lisans veya lisans derecesiyle kabul edilmiş olan bir öğrenciye; ilgili enstitü anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile tezini veya sanatsal çalışmasını jüri önünde savunması için en fazla dört yarıylı ek süre verilebilir.

ç) Lisansüstü programlar arası yatay geçiş yoluyla öğrenci kabulü, bu Yönetmeliğin 8 inci maddesine göre yapılır.

Danışman atanması

MADDE 38 – (1) İlgili anasanat dalı başkanlığı, enstitü kurulunun ve anasanat dalı akademik kurulunun belirlediği kriterleri de göz önüne alarak, her öğrenci için ders ve uygulama seçimi ile tez/sergi/proje yürütülmesinde danışmanlık yapacak bir öğretim üyesini ilgili enstitüye birinci yarıyılın sonuna kadar önerir. Tez/sergi/proje çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda, ikinci tez danışmanı da atanabilir. Tez danışmanı, tez konusu ve ikinci tez danışmanı önerisi ilgili enstitü yönetim kurulunun kararı ile kesinleşir. Tez danışmanı atanana kadar geçecek sürede danışmanlık işlemleri ilgili anasanat dalı başkanı tarafından yürütülür.

Tez/sergi/proje izleme komitesi

MADDE 39 – (1) Tez/sergi/proje izleme komitesine ilişkin esaslar şunlardır:

a) Kredili derslerini ve uygulamalarını başarıyla tamamlayan öğrenci için ilgili anasanat dalı başkanlığının önerisi ve ilgili enstitü yönetim kurulunun onayı ile üç ay içinde bir tez/sergi/proje izleme komitesi oluşturulur.

b) Tez/sergi/proje izleme komitesi üç öğretim üyesinden oluşur. Komitede danışmandan başka ilgili anasanat dalı içinden ve dışından birer üye yer alır. İkinci danışmanın bulunması durumunda ikinci danışman dilerse Komite toplantılarına katılabilir.

c) Tez/sergi/proje izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde, ilgili anasanat dalı başkanlığının önerisi ve ilgili enstitü yönetim kurulunun onayı ile üyelere değişiklik yapılabilir.

Tez/sergi/proje önerisi savunması

MADDE 40 – (1) Tez/sergi/proje önerisi savunmasına ilişkin esaslar şunlardır:

a) Kredili derslerini ve uygulamalarını başarı ile tamamlayan öğrenci, en geç altı ay içinde yapacağı çalışmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez/sergi/proje önerisini bu Yönetmeliğin 39 uncu maddesinde belirtilen izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur. Öğrenci tez/sergi/proje önerisi ile ilgili yazılı bir raporu sözlü savunmadan en az onbeş gün önce komite üyelerine dağıtır. Tez/sergi/proje önerisi savunması izleyicilere açık olarak yapılabilir ve izleyiciler de tez/sergi/proje önerisine katkıda bulunabilir.

b) İzleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez/sergi/proje önerisinin kabul veya red edilmesine salt çoğunlukla karar verir. Bu karar ilgili anasanat dalı başkanlığınca, öneriyi izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir.

c) Tez/sergi/proje önerisi reddedilen öğrenci, ilgili enstitü yönetim kurulunca tespit edilen esaslar çerçevesinde yeni bir danışman ve tez/sergi/proje konusu seçme hakkına sahiptir. Böyle bir durumda yeni bir tez/sergi/proje izleme komitesi atanabilir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde, danışman ve konu değiştiren öğrenci altı ay içinde tekrar tez/sergi/proje önerisi savunmasına alınır. Önerisi bu savunmada da reddedilen öğrencinin ilgili enstitü ile ilişkisi kesilir.

ç) Tez/sergi/proje önerisi kabul edilen öğrenci için tez/sergi/proje izleme komitesi Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında birer kere olmak üzere yılda iki kez toplanır. Öğrenci toplantı tarihinden en az bir ay önce komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir yıl sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez/sergi/proje çalışması komite tarafından başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Komite tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin ilgili enstitü ile ilişkisi kesilir.

Sanatta yeterlik çalışmasının sonuçlanması

MADDE 41 – (1) Sanatta yeterlik çalışmasının sonuçlanmasına ilişkin esaslar şunlardır:

a) Tez hazırlayan öğrenci elde ettiği sonuçları, sergi veya proje hazırlayan öğrenci ise çalışmasını açıklayan ve belgeleyen bir metni ilgili kurul tarafından kabul edilen kurallara uygun biçimde yazmak ve ayrıca tezini/sergisini/projesini jüri önünde sözlü olarak savunmak zorundadır.

b) Jüri, ilgili anasanat dalı başkanlığının önerisi ve ilgili enstitü yönetim kurulunun onayı ile atanır. Jüri, üçü öğrencinin tez/sergi/proje izleme komitesinde yer alan öğretim üyeleri ve en az biri başka bir yükseköğretim kurumunun aynı veya yakın anasanat dalında görevli öğretim üyesi olmak üzere beş kişiden oluşur. Tez/sergi/proje savunma sınavının yapılacağı yer ve tarih, ilgili anasanat dalı başkanlığı tarafından önceden duyurulur ve sınav dinleyicilere açık olarak yapılabilir. Geçerli bir mazeret nedeniyle ilgili enstitü yönetim kurulunca belirlenen tarihler arasında yapılamayan tez/sergi/proje savunma sınavı için durum bir tutanak ile tespit edilerek ilgili anasanat dalı başkanlığı tarafından ilgili enstitüye bildirilir. İlgili enstitü müdürlüğünün görüşü alınarak bu tarihi izleyen on beş gün içinde yapılmak üzere yeni bir tarih belirlenir. Jüri toplantıları eksik üyeli yapılamaz. Jüri toplantısına mazereti nedeniyle katılamayan asil üye/üyeler yerine yedek üye/üyeler ilgili enstitü müdürlüğüne davet edilir. İkinci kez toplanamayan jüriler konusunda yapılacak işleme ilgili enstitü yönetim kurulu karar verir.

c) Jüri üyeleri, söz konusu tezin veya metnin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi sınava alır. Sınav, sanatta yeterlik çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur.

ç) Sınavın tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak, tez veya sergi, proje, gösteri, resital-konser, temsil hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar, ilgili anasanat dalı başkanlığınca sınavı izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir. Sanatta yeterlik çalışması reddedilen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir. Sanatta yeterlik çalışması hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç üç ay içinde gereğini yaparak tezini/sergisini/projesini aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu sınav sonunda da sanatta yeterlik çalışması kabul edilmeyen öğrencinin ilgili enstitü ile ilişkisi kesilir.

Sanatta yeterlik diploması

MADDE 42 – (1) Tez/sergi/proje savunma sınavında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, bu Yönetmeliğin 41 inci maddesinde belirtilen tez ve metnin ciltlenmiş ve jüri üyelerince imzalanmış en az üç kopyasını tez savunma sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden de uygun bulunan öğrenciye sanatta yeterlik diploması verilir. Sanatta yeterlik diploması üzerinde öğrencinin izlemiş olduğu ilgili enstitü anasanat dalı programının onaylanmış adı bulunur.

YEDİNCİ BÖLÜM
Son Hükümler

Yürürlük

MADDE 43 – (1) Bu Yönetmelik 2008-2009 eğitim öğretim yılı başında yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 44 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Bilecik Üniversitesi Rektörü yürütür.